

Tsjielp!!

Digitale nieuwsbrief van de
Natuur- en Vogelwacht Culemborg e.o.

Editie maart 2021 – nr. 128

De natuur ontwaakt.....

foto Annette van Berkel

NVWC-activiteiten maart 2021

Als gevolg van de maatregelen die door de overheid zijn afgekondigd, kunnen de geplande activiteiten van maart niet doorgaan, m.u.v. de jeugdactiviteit.

Via de [website](#) en de Tsjielp zal een eventuele hervatting van de activiteiten bekend gemaakt worden.

Wij zijn op zoek naar jou!

Ben je een beetje handig, vind je het geen probleem om op een ladder te klimmen en heb je tijd om een aantal keren een dagdeel erop uit te trekken? Dan is de Nestkastwerkgroep op zoek naar jou! Een paar actieve leden erbij zijn namelijk heel erg welkom.

Een paar keer per jaar trekken we eropuit om nieuwe kasten op te hangen, op locatie te controleren, schoon te maken en bij een broedgeval actie te ondernemen om de vogels te laten ringen.

Wil je meer weten over de werkzaamheden, mail dan naar post@nvwc.nl o.v.v. "Nestkastwerkgroep".

Op de foto: bosuil vliegt uit bij nestkastcontrole.

NVWC-activiteiten maart 2021 (vervolg)

13-03-2021

Jeugdactiviteit: Ga je mee speuren naar knoppen?

In De Plantage staan heel veel verschillende bomen en die hebben allemaal verschillende knoppen. Binnenkort zitten de bomen weer vol blaadjes, maar ook aan de knoppen kun je een boom herkennen. Op 13 maart gaan we op pad voor een heuse knoppenspeurtocht! Maartje, Winny en Leo van der Kooij hebben wel zin in een spannende speurtocht, jij ook? Geef je op bij jeugdcoor@nvwc.nl.

Ook als je geen lid bent, kun je een paar keer meedoen met de jeugdactiviteiten.

Wanneer: zaterdag 13 maart.

Tijd: 13.30 - 15.30 uur.

Verzamelen: bij de ingang van De Plantage aan de Wilhelminadreef.

P.S. Ook bij deze activiteit mogen nog geen ouders aanwezig zijn i.v.m. corona.

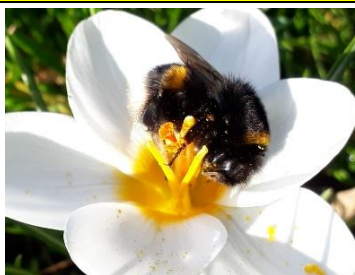
Mocht uw kind klachten hebben, houd uw kind dan thuis.

07-04-2021

Jaarvergadering verplaatst

De Algemene Ledenvergadering van de NVWC is verplaatst naar 8 september, zie hieronder bij "Nieuws van het bestuur".

Nieuws uit de natuur (februari)

De natuur ontwaakt

Na de sneeuw- en ijspret in februari steeg de temperatuur in korte tijd van -15° naar +18°. Dagvlinders die als vlinder overwinteren, zoals citroenvlinder, kleine vos, dagpauwoog en gehakelde aurelia zijn al op diverse plaatsen in Culemborg e.o. gesignaleerd. Ook lieveheersbeestjes, bijen, zweefvliegen en watersalamanders laten zich weer zien, grutto's zijn terug en dat allemaal in februari!

De hommels die nu al vliegen zijn koninginnen. Deze bevruchte vrouwtjes verlaten hun holletje om zich te goed te doen aan nectar en zullen binnenkort een plekje zoeken om een nieuwe kolonie te stichten. De natuur is ontwaakt!

[Lees hier](#) het bericht "Heel veel citroenvlinders in eerste vlinderweekend van 2021".

Ook 's nachts wordt het drukker

Ook 's nachts steeg de temperatuur. De wintervlinders zijn er nog, maar ook de voorjaarsvlinders melden zich al. Op diverse plaatsen in ons werkgebied werd de nachtvlinderval weer gezet om het nachtvlinderonderzoek ook het komend jaar voort te zetten. Het aantal varieerde van 0 tot 5 vlinders per vangst. Kleine voorjaarsspanner, tweestreepvoorjaarsuil, nunvlinder, wachtervlinder, voorjaarsspanner, bosbesuil en voorjaarsbladroller (een micro) werden door de lampen aangetrokken.

Er wordt nog wat geëxperimenteerd met diverse lampen. De HPL lampen die werden gebruikt voor de nachtvlinder vallen worden niet meer gemaakt. Tegenwoordig worden vaak blacklight lampen gebruikt en er worden experimenten gedaan met ledlampen. De blacklight lampen en ledlampen zijn ook energiezuiniger (HPL 125W en 2 blacklight lampen samen 40W). Verandering van lichtbron kan van invloed zijn op aantallen en soorten vlinders die door het licht worden aangetrokken. Voor de mens (en zijn burens) zijn de blacklight lampen prettiger, omdat ze minder licht geven.

De "strooptochten" in de Plantage en de Zump worden ook weer voortgezet.

Zwartvlekwinteruil, wachtervlinder en roesje kwamen op het lekkere smeerseltje van Kars Veling af. De kop is eraf voor 2021!

Kwetsbare bijensoorten aangetroffen in ons werkgebied

In Nederland zijn door De Vlinderstichting vaste vlinderroutes uitgezet die (bij mooi weer) wekelijks worden gelopen. In maart gaat het monitoren van vlinders weer van start, ook in Culemborg. Dan worden door leden van de insectenwerkgroep op deze routes weer vlinders en hommels genoteerd en wijzigingen in beheer.

In 2020 hebben 4 studenten van de Wageningen Universiteit die stage liepen bij De Vlinderstichting een onderzoek uitgevoerd op 42 vaste vlinderroutes in Nederland. Zij deden onderzoek naar het voorkomen van wilde bijen en zweefvliegen op deze routes. Op elk van die routes zijn 4x alle zweefvliegen en bijen geteld en de resultaten zijn inmiddels gepubliceerd.

In Culemborg zijn twee vlinderroutes onderzocht, t.w. in de Baarsemwaard en in de Regulieren. Naast de "gewone" bijen werd in de Baarsemwaard de weidebij aangetroffen, een kwetsbare soort en in de Regulieren de rode koekoekshommel, een bedreigde soort. Meer resultaten op [deze website](#). U kunt een routenummer invoeren en dan verschijnen daaronder de resultaten. De route in de Regulieren heeft nummer 765, die in de Baarsemwaard nummer 515.

Februari was ook nat

[Hier](#) een prachtige foto van Paul Boddeke van een haantje dat de pootjes ternauwernood droog kon houden.

Nieuws uit de natuur (februari) vervolg

Veel mooie natuur in en om Culemborg

Met het mooie weer trekken meer mensen de natuur in. Er zijn in en om Culemborg veel mooie plekjes. Kent u de Moersbergse Waard al of De Vretstrooi? Neem eens een kijkje op www.nvwc.nl/natuurgebieden om inspiratie op te doen: 3 pagina's met beschrijvingen van de mooiste plekjes met kaartjes waar u die kunt vinden.

De knotploeg van de NVWC kwam niet in actie

Vanwege de coronamaatregelen kon de knotploeg dit seizoen niet in actie komen. Komende zomer is er overleg met vrijwilligers van het Geldersch Landschap en de Liniewacht om te zien wat de mogelijkheden zijn voor het knotseizoen 2021/2022. Zodra er nieuws is en/of data zijn vastgesteld, wordt dit via mail of de website van de NVWC bekendgemaakt. Wil je opgenomen worden in de mailinglijst [meld je dan aan](#).

Er werd wél geknot

Er werd toch geknot: een aantal wilgen in de NVWC-tuin staat er weer keurig gekapt bij! Binnen de mogelijkheden zijn leden van de klusgroep op woensdagochtend in de weer om dit mooie stukje tuin te onderhouden. Loop er gerust even in!

In de NVWC-tuin, één dag na de dooi!

Nieuws van het bestuur

De Algemene Ledenvergadering is verplaatst

Op de bestuursvergadering is besloten om de volgende Algemene Ledenvergadering te verplaatsen naar woensdag 8 september 2021. Binnenkort worden de financiële stukken inclusief begroting afgerond die hopelijk in maart door de kascommissie zullen worden gecontroleerd. Heeft u agendapunten voor de ALV of andere zaken die u bezighouden, dan kunt u dit melden aan het bestuur via bestuur@nvwc.nl. Bij de ALV (of in geval van spoed eerder) kunnen ze worden behandeld.

Bezorger Hak-al gezocht voor de wijk Goilberdingen/Parijsch

Op de oproep in februari heeft een bezorger zich gemeld, maar de wijk Goilberdingen/Parijsch is zo gegroeid, dat een extra bezorger daar welkom zou zijn. Vindt u het leuk en heeft u tijd om eens per drie maanden mee te werken aan het bezorgen van de Hak-al op ca. 30 adressen, mail dan naar ledenadmin@nvwc.nl.

De eerstvolgende bestuursvergadering is op donderdag 11 maart.

Activiteiten en berichten van anderen

De Vlinderstichting: 6 mrt Landelijke Dag dit jaar een online-symposium

Op zaterdag 6 maart tussen 10:00 en 13:00 uur kunt u (geheel online) genieten van een aantal actuele presentaties, een mooie vlinderfilm van Annette van Berkel en flietspresentaties waarin medewerkers van De Vlinderstichting vertellen met welke projecten zij bezig zijn, w.o. "Toekomstbestendig bermbeheer met Kleurkeur" door Anthonie Stip. Hoofdt thema's: stand van vlinders/libellen en bermbeheer. [Hier meer](#) info en aanmelden.

Met iedere computer, laptop, tablet of smartphone kunt u meedoen. De Vlinderstichting zorgt voor duidelijke instructies, handleidingen en een helpdesk. Er is een oefensessie in de eerste week van maart.

FLORON: Basis cursus flora online

Wil je wilde planten in Nederland bij naam kennen en leren determineren? Dan ben je bij FLORON aan het juiste adres. Volg thuis de "Basis cursus flora"! Met deze cursus leer je families en soorten herkennen, maar ook determineren met behulp van determinatiesleutels uit de Heukels' Flora van Nederland. [Hier meer](#) over de onderwerpen die ter sprake komen en aanmelden (kan tot zondag 7 maart).

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

Vogelbescherming Nederland:

- Beleef de Lente 2021 met geliefde sterren en spectaculaire nieuwkomers. De webcams zijn op 28 februari weer aangegaan! De bosuil zit te broeden op twee eieren en de steenuiltjes zijn tortelend in de kast te bewonderen. De camera's op www.vogelbescherming.nl/beleefdelente registreren alles: van familiedrama's tot opgroeiende kuikens en gepassioneerde gevechten om een minnaar. Dit jaar zijn de lenzen gericht op 12 verschillende vogels, w.o. zeearend, ooievaar, gekraagde roodstaart, slechtvalk, koolmees en koolmees. De populaire tuinvijver is er ook weer bij. De drie nieuwe spectaculaire soorten worden komende maand bekendgemaakt.
- 8 acties om insecten te helpen.

Insectensterfte heeft een onvoorstelbare impact op vogels, vleermuizen, vissen, bloeiende planten en... mensen. Gelukkig hoeven we niet af te wachten tot iemand anders het oplost, want iedereen die wil, kan zelf insecten écht helpen. Zij hebben een sleutelrol te vervullen op aarde en bij ons eigen voortbestaan. [Hier 8 simpele acties](#), zoals zet inheemse planten in de tuin, doe overbodig licht uit, voorkom insecten-angst bij kinderen enz.

NIEUWSBERICHTEN

De Vlinderstichting: Vlindergegevens uit 2 monitoringssystemen gecombineerd

In weinig landen wordt de natuur zo intensief gemonitord als in Nederland. De twee belangrijkste pijlers van natuurmonitoring zijn het NEM (Netwerk Ecologische Monitoring) en de SNL-monitoring (monitoring in het kader van het Subsidiestelsel Natuur en Landschap).

Door SNL- en NEM-resultaten te combineren is het mogelijk gebleken om vast te stellen hoe dagvlinderpopulaties zich ontwikkelen in een natuurgebied en hoe die ontwikkelingen zich verhouden tot veranderingen op groter schaalniveau. Dit helpt om de effectiviteit van het natuurbeheer te beoordelen en zo nodig bij te sturen. [Hier meer](#).

SOVON: [Download hier Sovon-nieuws nr.4](#)

Met o.a. zeldzame broedvogels 2020.

RAVON: [Download "Kijk op Exoten"](#)

[Nr. 33](#) met o.a. De huiskat beschouwd als exoot.

[Nr. 34](#) met o.a. Heel veel waarnemingen tijgerblauwtje: wordt het een invasieve exoot?

Vogelbescherming Nederland: Boekentip: gewilde dieren

Dit boek van Louis van Oort, Mark Zekhuis en Luc Hoogenstein gaat over de herintroductie van dieren in Nederland. De ooievaar was een van de eerste diersoorten die geherintroduceerd werden. Daarna volgden vele anderen. Niet alleen vogels, maar ook bevers, veldparelmoervlinders, beekprikken, knoflookpadden, zelfs bosmieren en nog veel meer. [Hier meer](#) in een interview met Louis.

Nature Today:

- Natuurlijke snoeimessen van ijs kortwieken de uiterwaarden. Geknakte takken en gevilde struiken zover het oog reikt. De combinatie van strenge vorst en dalend water in de rivieren zette half februari een bijzonder natuurlijk proces in gang. IJs als megasnoeimachine. Door het dalende water in de uiterwaarden hebben de gevormde ijsplaten hele takken van bomen getrokken en struiken in elkaar gedrukt. In één week is jaren struweelontwikkeling tenietgedaan. [Hier meer](#).

- Lentesprint door ongekend hoge temperaturen.

De vorst heeft de ontwikkeling in de natuur een weekje in de pauzestand gezet. Nu wordt een lentesprint ingezet. Vijftig jaar geleden lag de gemiddelde temperatuur tussen 20 en 28 februari op 2 °C. Nu komen we naar verwachting uit op ruim 10 °C. Hoe reageert de natuur hierop? [Hier meer](#) en de verwachtingen voor de maand maart.

- Jongeren willen niet alleen wandelen in de natuur.

Door de coronamaatregelen bezoeken ook jongeren vaker een natuurgebied. Dat blijkt uit onderzoek. Ruim 46% van jongeren tussen de 13 en 25 jaar geeft aan nu vaker een natuurgebied te bezoeken dan vóór de coronacrisis. Bijna 84% van hen is van plan ook na corona vaker de natuur in te gaan. [Lees hier](#) het hele bericht.

Colofon	
Versijning	Het NVWC-bestuur stelt "Tsjelp!!" samen voor NVWC-leden en belangstellenden. "Tsjelp!!" verschijnt aan het begin van elke maand, m.u.v. de zomermaanden en wordt verzonden aan ruim 490 mailadressen.
Aan- en afmelden	Voor aan- en afmelden op "Tsjelp!!" stuur je een e-mail aan: nieuwsbrief@nvwc.nl . Ook voor het doorgeven van een gewijzigd mailadres.
Lid of donateur worden	Wilt u meer informatie over de NVWC, stuur een e-mail naar bestuur@nvwc.nl . Wilt u lid worden of donateur, klik hier voor meer informatie.
Foto's en illustraties	Annette van Berkel (3x aardhommel koningin), Bas Haring (nestkastcontrole), Cees van Appeldoorn (speurtocht Plantage), Kars Veling (tweestreepvoorjaarsuil, roesje, Annette filmt, oranje havikskruid), Wikipedia (weidebij, rode koekoekshommel), Jouke Altenburg (zonsopgang Beusichemse Waard, steenuiltje, visarend, ijs in de Lek, grutto, huismus), Gijsje van Ingen (knotwilgen tuin NVWC, sneeuwkllokjes, krokus, winterakoniet, clubgebouw).
Copyright	Berichten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend integraal en met bronvermelding worden overgenomen. Foto's mogen niet zonder toestemming vooraf worden gebruikt